

رمضان ۱۳۳۸

يېتىجى اين

1 Сентября 1910 г.

ملا نصرالله

№33. Щына 12 к. МОЛЛА НАСРЕДДИНЪ

قىمتى ۱۲ قىك

۳۳

البیات

ایرانلیدر

عالی جاھل فریب، فته کار ایرانلیدر
صاحب عقل و تمکن و وقار ایرانلیدر

حق یارانمش، باش قولاقی، بر جوره انساندیلار
گوییا، ایراندا بونلار « گلمه » یا مهمندیلار

غیر پستان وطن بولدر، فقط عطشاندیلار
اور گلر سیراب او پستاندان، ڪنار ایرانلیدر

اوز ایونده گورسہ گز بر دلفکار ایرانلیدر
آشاماز نفع و ضرر، یا کمیدی دشمن، کمیدی دوست

فخر ایله باش قاوزاماز، دائم خجالت شر فروست
اسگی دور، اسگی اداره، اسگی آدم اوست اوست

حالی ماضی دن آجی چون زهر مار ایرانلیدر

ملکنده هم سوزنند پایدار ایرانلیدر
عالی اسلامه جای افتخار ایرانلیدر،

لایق دنیا گل، گور و مزار ایرانلیدر
۱) « گیفر »

اور ینبور غ

خبر لری

بر نیجه هفتادن برمی، خسته‌تمش اور ینبور غ
میلیبورلریندن (محمود، بای) و یا « حبید بای »

او فادن گلمش مقنی‌الاسلامی چاغروب، کیجشمه
و گلمجکنه ایلدیگی گناهه‌رینک، فقیر فراهی و

مکاندا گورسہ گز بر بیقرار، ایرانلیدر
عرب ایله سینه چاک و داغدار ایرانلیدر

حسرت اهل و عال و انتظار ایرانلیدر
آمره، مأموره، فراشه دچار ایرانلیدر

نایبه، خانه، امیره مردکار ایرانلیدر
ظلمه تاب ایتمکده بو قومک ید طولاسی وار

هر جا ایله گلیم، قامت بالاسی وار
کتفی بوزماز اونک تریاکی وار، هووقاسی وار

راحت و مست و خراب و خوار و زار ایرانلیدر
هر مکاندا گورسہ گز بر بیقرار ایرانلیدر

گاه حریقچی در، چونکه بوگا محتاجدر
جانقدر، ستار و یفرم باشلارینه تاجدر

قحبه استبداد النه گاهه‌یده « قیرماجر »
گونده بر رنگه دوشن بی اعتبار ایرانلیدر

بی وفاده جهانه آشکار ایرانلیدر
قالدیران ستاری من عزله گاهی باشه

گه سپهداری بیکن بوز نازله آغوشنه
گه جکوب نیخ خصومت جاندا قاردادنه

قهربانین تايدادان بی تک عار ایرانلیدر
مالسی، شاهی، وزیری حیله‌کار ایرانلیدر

اولدورن بونلار، اولن بونلار، یلان بونلار دیلار
اولدوبان بونلار گلکس، اولدلان بونلار دیلار

خانه، شیطانه هر دم، تاولان بونلار دیلار

مادمازیل بر غریبه حالت ایله بربورده، تا زلک قباغنه گز من مسلما
نالارک هاموسی خیر دعا و پرمنکه ایدیلر. لکن بیچاره اوستا
جعفر او زین ساخته دیرا بیلوب باشادی مادمازیلک دالنجه گینگمه
و هوندوردن بو سوزلری او خومانه:

او خال نه خالدی اورا دوز دور من؟

دی گوروم نه خالدی اورا دوز دور من؟

مادمازیل آجیقلاتوب قاراداوی چاغروب اوستا جعفری گوندردی
پولیسایه، مادمازیل دیور که بو مکا ناخال ناخال دیوب دالجه
سوگه سوگه گلوردی، خواهش ایدیم پرآقا قلوب یازوب سودا و پرمه
سکن اوستا جعفر نه فر آتاسینک ارواحه آند ایدی که من
اوغا ایستدیگمند ناخال دیشم. سوزی قبول او بونسادی، اوستا
جعفری گوندردیلر تیورمایه، ایشیده بولادیلار سودیایه، ایمیدیه اوستا
جعفره بر ذغی و سکلی لازم در که «نه خال» ایله تاخاله سو
زینی ترجیح ایتدیرسون. ایشیدیلمه گوره مادمازیلک «بوخانده بره
یا باغنه دخنی بر خال وارد». بوراده مسئله بر آز چالالدبور، الله
اوستا جعفره کوکم ایلسون.

نخچوانه کی جو ملاغی نک دوستی عشق آباده کی خور ندان يك.

قافقان خبر لری

ایران شاهی احمد شاهک تولد بایر این بو ایل قونسولخانه
عمله لری (قوجور) دا جوخ ظنطهلى صور تده بريا الیندیار. موزیقا
اوسلامیدیه ایچون مجلی زور ناجی لر ایله مزین الیندیلر. بودا ملعو
مدر که (لرگی)، (غالخو) و (اوژون دره) هوالرین زور نا
بالابالا ياخشی اوئیماتاق اولور. هر کس بو دفعه قونسولخانه نون
قوچه و جوان خانلارینون (لرگی) و (اوژون دره) اوئنماقلارین
گور سیدی، بو ملتک جبلی و فطری استعدادینه حیران فالاردى
که آز بو زمانه بو هوالری ایله ياخشی اوگرنوب اوینور -
لاردى كه، بولنارون اطرافه تاشایه جمع اولان یوزلرلە جولوق
چوچوق، فیت چالوب ال وور ماقدان اوزلرینی ساختلار بیلەرلەردى.
قليس - نیچه گون بوندان قباق شیطان بازاره. نخچوانه
بر واقون جوان قمار باز لار وارد اولنى. ایچلنده اولان بر نفر
قوتايس گیتاریاسینك شاگردنند..... اوغلانی باشماقلى اوددولار.
تھصیله گیند بو ینوانك يول خرسی قالادیفندان، گنه بولداشلارى
همت ایدوب همسى اون مات، اون مات پریوب دونن ظنطهلى
صور تده بولا سالدیلار. آفرین نخچوانلیداره و نخچوان قمار باز
لارنه!!!!

نخچوان - بیزه یازیلار که، نیچه گون بوندان ابرهلى، شهر بو
لوارنده «معارف پرور» جوانلاردان بر نیچسی، بر نفر قليس من
گلمه «پانیسون» ساختلار معلممنک اوشاقلاره درس و پرمنگی و اونك
باچی سینک اوشاقلارى يانه سالوب بازارده، باگنه توبیه اوگر تەنگى
باره سنته صحبت ایتینکارى اتاده، آرالارنه مباحثه دوشوب، ايش
دعوايیه متجر اولدى.

یومورق، شابلاخ و آغاج شاقیلاني سدن بولوارده گز من اجنبى
خانلارى و کىشى لرى هاموسى قاچوب ایولرنده گلزندیلر.

اور بیریقاش چتلرنه ایتدیگى طلیلدەن عفو ایتتىرلوب، بىر چوق
«اندولاسلر» و «جنت پروپوسته» لرى آلوب، ايمىدی بولىلە بىر
وصيت نامه يازماق اهر ويرمش.

بىلە مەم بر ايشى ميدانه فوياتى ایچون، هر خور گاھلەرن
تىزلىنكى «دين و معيشت» اوريانه حواله اولوندىفندان، باش محرر
«فيض خان» اىندى ايله برايز اورىنېبورغ و قار غالى ملاalarى «دين»
ھىدە «پاره» خاطرىي ایسچون بوتون ايش گوجىلرنى بولارخوب
«حىميد بايك» «ديقادىنس» رې-تۇرانلارنە دكتى تىزلىش «حالل»
ماللى، جىته سۆالىز گىبرەجىك خاچىن مسلمانلار فائەتسە خرج اينىك
ایچون بو صور تەن بىر «وصيت نامه» دوزلىكىدەرلر.

(۱) انسانلارى خاللەن سالان اصول جىيدى مكتىبلىنى قاتماق
اجون يوز مين مات تعين اولناجاق.

(۲) اىكى يوز مين مات قىمتىه اولان «تېقىلىف» نام خوطىر،
قار غالى و اورىنېورىدە موجود مسلمانلارى بېشىتكى ايدىجىك «دىنى»
مىدرسەرلە وقف اولنەحق.

(۳) اوج دورت آرواتلى ايمانى دوز مالاره و ايشانلاره اىكى
مین مات ويرىلەجىك.

(۴) «موسى يېڭىف» و اونك مىلکىتىه اولان ايمانىز محرر،
غۇزىچىلەر و اسول جىيدىه معلملىرىنىك عليهنە جالشاق ایچون مقلنس
«دين و معيشت» ۋۇرتالى دواام ايتتىرلوب اونك «محىرلىنى» بىلەمك
ایچون اىڭىرى مين مات تعين اولناجاق.

(۵) «حىميد باي»ڭ روھى «آپوللا» و «أرقادىيە» بېشىتكى باجىچە
لرندە حورىلار و علمانلار ايله استراتحت اىتمىسى ایچون، مە
و مەيدىيە گىدوب حىچ قىلىماق «فيض خان» اىندى بىه اون مين مات
ويرىلەجىك.

(۶) تاتارچە تاتار اوپوتى محو اينىك يولىدە اون مين مات
خر جەلەجىك.

(۷) «حىميد باي»ڭ يازىخانسىدە نه جمعه و نه بازار گوتى
تەليل ايتىبوب، گوندە اون اىكى ساعت ايشلىوب جور بىه جور
خقاتىر گورن مسلمان قاتۇر شىقلرىنىه «قربان بایرامىدە» اىكى گروانكە
قربان اتى ايلە بىر جىرت چاي هىدى اولناجاق.

(۸) «حىميد باي» وفات ايدىلوب دفن او لوندىقىدىن سوڭىرە قر -
ختىچى گوتى اىكى يوز مالىيە قوناقلق ويرىلوب دعا اولناجاق.

ھەركە بو وصيت نامه تامىلە اجرا اولناسە، مسلمانلار چوخ
خوشبخت اولاچاقلار.

عىتق آبال

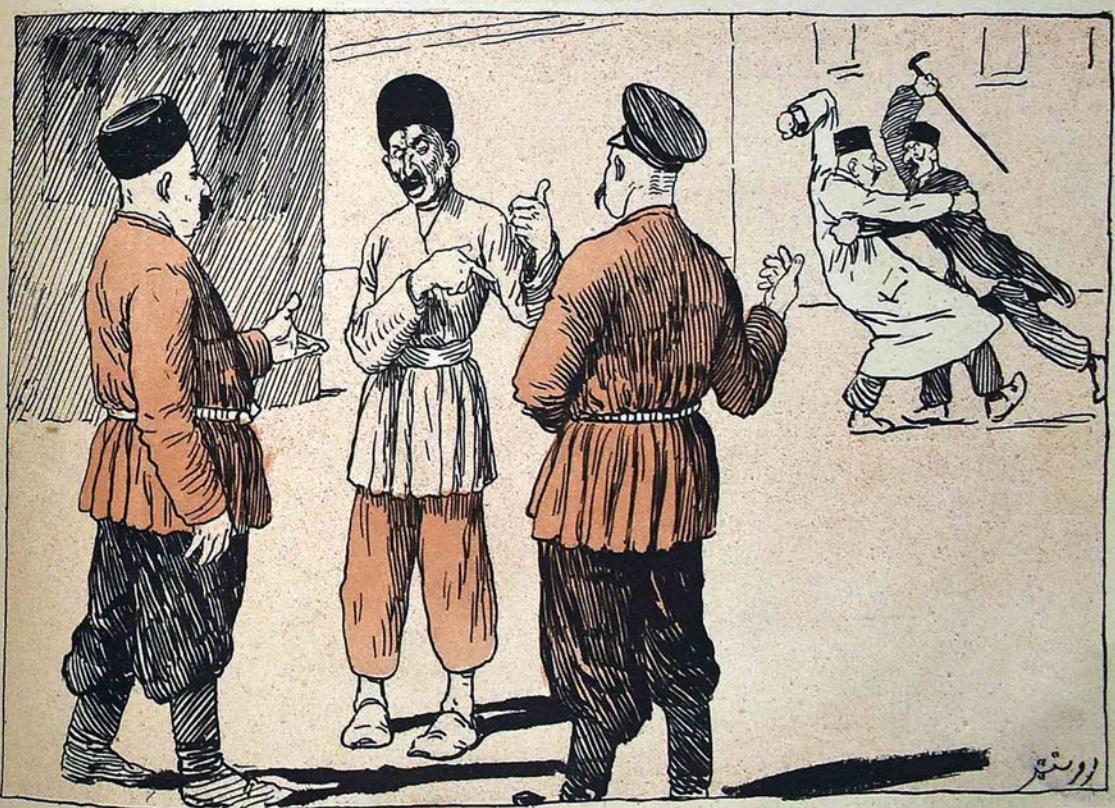
داشت در دست يكى دست كىن و ساده زىزىر
الحق انصاف توان گفت حرير است حرير

دونن (مودىرنا) تىاترنىك قباغنه پاريس موداسى ايله گىنوب،
پر قىمت بىرلىكلىرە بىزەنمش بىر مادمازىلەللە تىازىلە سادە الجەت
ساغ النە دخنی بىزازىلە تىلىمىي، اياخالارندە دىل دابان جىمە،
يوزىنە آغ ئەزىز تۈر، اوراڭ اوستىنە قاره خاللار، غزىن

بِطْوْم ایتیلیگیتىرنىڭ غَزْتَى بِه هُوسلىرى. مالۇچنى دَكَانْدَه

روزىتىز

— آى قارداش، بولار نې ساولىشىر؟ — اوروجون سىپنى گوبىا
— واه، زناۋاقۇن من بىر تونىگى چاڭر ايدىم مىچ ساولىشادىم، اوروج چاڭردان گوجلودر؟

روزىتىز

— بارون نیتران اوغلوگی گیسانزیا به قبل امده بدم؟

— واه نیبه قبول ایهمزل که هامو آتیتەنلری یېش ایدى!

— آ سکیلانى بىللۇنى اوروچ نە گۈندىن حساب لولدى؟

— بalam كېيىن آيىك كم يىكى واپايىش.

— اوغلوگدا اوروچ توپورمى؟

بای، نیبه کە توپاز، يىدى ياشى تامىردا....

گتون اولیز، آخی الامر افندی اوز ملا راندان بر تقریبی یافته
سالوب چو، کندک کتارنه اولان خرماتلار دان سامان دینشگه،
الله راست سالور که بولمه صاحبیز و جوانسیز بر عربایه
تصادف ایدی. افندی عربایه گورجک بر طرفدن اوزی، و دیگر
طرفدن ملاسی چکه آپاریلار خرماتلار یافته و هر خرمادن
بر قدر سامان ایستیوب آلوب عربایه تمام دولوراندان صوکره
گوچلری گتونگه چاتنیر. بو حالمه افندی بر دعا ایلیور و ایکی
دقیقه کیچیمش «حضر» یانلارنه حاضر اوور. (حضر یا ووقدمه
ایشلین برو فلهدر) و بونلاره گومک ایدوب عربایه گتونریلر
لاب افندیک ایونه، صوکره حضر گوزدن غب اوور. ایندی افندی
همان خفردن نهقدر آختاریرسه داهای تاپیر، جونکه حضر، اندی به
لازمتر که مقنه ایشلسوون. صوکره افندی مجبور اوور که پول
ایله فله توتوپ ایون سوواتدیرسون.

ایندی هر کس مین برو یو خومی تیپر ایله دوستم اولان
حاجی ایکر افندیم توقع ایدرم بیشک آچارلارندان بر دانهین
همان آدمه باغشادر. بو شرط ایله که همان آدم نه ایله عیبی
یو خدر، آنجاق همیشه نماز قیلسون.

تاز یانه

مال دنیایه کیشی بند اولماز
مايل حیفه خردمند اولماز
«یدی مبارده بو گون ملا نماز
نار، جنت ییله» پیوند اولماز
جهال صرف، مسلمان بند
ایکی دنیاده خرضند اولماز
ایسته یا جتنی، یا اعراقی
هم بخاراء همی خوقند اولماز
ندی بر بونجه هوس، حرص، طمع
«سکا بونداندا گوزل پند اولماز»
من «به گدیم» سوزنی ملانک
خلقی سویماق، ییله فند اولماز.
✓ کیفسز

بو گون

بو گون تبریزک تویخانه میداننده دار آغازلاری تیکیلدی.
«حجامت» سوزی آغزینا گتونمنی داره چکه جکلر، جونکه «امیر»
دختلی وار؛ و بده پول، ایو اسبابی، آت، قنک سوزی داشنانک
آیاقلارندان داره چکه جکلر؛ جونکه اورمی، خوی سلامان و
قارا داغک «امیر» تعلقی وار. (امیر همان امیر حمامت در).

بو گون عوم اولیای ملت جمع اولوب بر عالی مجلس

بولیه یتیوب، احوالاتی تحقیق ایشکن اوتری، جوانسایری
آر ااشدیروب، فایتونله پولیسیه آپاریلار. جونکه ..... یرده
یریمگه بر آز... طاقتلری یو خنیدی. (ماشالله عارفسن آشکلارسان!)

باکو قوتسولنک اوج آیدان سوگره مدت خدمتی
تمام اولدوقدن، و اوز وطننه آپاراچاکی اوج یوز مین مناٹکه (الله
مین) مناٹی کر اولدوقه، و بو الله مین مناٹک ایران. تبعملر
یندن (شاپالاق)، (کوتک)^۱ (حس) ایله چخادیندان، قوتسول جا
بالاری تعجیلی تلفاف واسطه سیله قوتسولخانه ایچون «ماروقه» دان
۱۲ «میر غصب» ایستیوب، شهر هیجانده در.

گو گله آینه

«ارس زاده» فاقاژده اولان بویوک علمالری، آد به آد ذکر
ایدوب بر (اهمیتلى مسئله) دن اوتری میدان مبارزه به دعوت ایلیور،
الله باشگره داش سالسون: مین ایلدن برقیله (اهمیتلى
مسئله) لره مشغول اولوب، ایکی یوز میلیون مغلوقه ایون یخدوز،
حیوان ایلیوب چولرله سالدوز، گه یاخالاریندن ال چکمیرسگز؟!
هله غریتلرمزده ییله (اهمیتلى مسئله) لره ییر ویر،
«قیزدیر مالی»

اعلان

یازوب هامو مسلمان قاراداشلاره معلوم ایدیریک که
ایز بر نیچه نفر آشاغده قول قویانلار، بی سواد مسلمانلار
حاله اوره گمز یانوب، ایکی سطرلک بر عرضه یازدیر
ماق ایچون اوزگه قابوسنه گیگتسون دیوب، بو گونلرده
یغیلوب بر شرکت دوزلتیک که بوندان بولیه هر جور
عالی دیوانخانه‌لره و محکمه‌لره لازم اولان عرضه‌لر یازعماق
قادردر. عرضه قیمتلری جوخ اوجوزدر. سحر ایرته گلنار
جیبلرنده بر ترش زاقوستا ایله گل‌لار دخنده گوزل اولار.
اویگه شهولارنده زاقاز قبول اولونور. نونه ایچون بزم
یانزه گلنارک منون فالمالاری شبهه‌سزدر.
آدریس: نجخوان، آمارت‌سومک دکانک کنجه و
شعبه‌ی نیرسیک بالقوتده: «ایکی نفر کیفی بک ایله بر
نفر تریاکی بک».

یو خر

ملا عمود جانگزدن توقع ایدیرم مین برو یو خومی تیپر
ایمددگر: آخشم ایوده بوز باشی او قدر جوخ بیدیرم که او تورا
ییلمیوب یاندیم و واقعه گوردم:
گوردم که سقاله قویان اویلیم دزم حاجی عیسی افندی
ایوی تیکدیروب قورتاروب، بر جه سواغی قالوب، سواعدان
اوتری سامانه متفلدر که جماعت گتونرچک. بر قدر گوزلیور

تازه خبر

دنیاد «ایرلیخ» آدینه بر پروفیسور نیجه ایل زحمتمند سورا فرنگی (لویس) ناخوشانیک علاجی تابویدر. «ایرلیخ» تاپدینی «۶۶» نمره‌ملی بر دوازده که اونی بر دفعه ناخوش آدمک دریسی آلتنه بوراخاندا همان آدم فوراً شفا تابوب، بو زمانه دک درمانی تایلیمانی درد اوندان رد اولور. حال حاضرده جبیع غریبه‌لر بو بازه‌ده مقاللر ایله دولودر. و ایرلیخی تبریک ایتمکده‌درلر.

بونک مقابله‌شده عشق آباد شهرنشده اوستا «خوروز الله» آدینه بر دلاک «زکام» ناخوشانیک علاجی هیچ آخنارماش تابویدر. هر کس زکام اولا، گیدوب (آنا کشی بـگـک) باک حمامند که مخصوصی آرخ سویی ایله ایشلور، ایستی سویی چیسون و چیمندن سورا گرونسکه یاریم فیرا تورشی بیوب اوزاسون. مذکور ناخوش او ساعت راحت اولا.

امضا: « سید نجف بنا »

پولیتکه ایشتلری

رشت — صحیح خبرلره گوره شیعتدار سبداره تلکراف ایدوب سوروه‌شب که سنک آلتمنش اوج یانک وار، آلتمنش ایکی ایل یاریم مستبد نمرة اول ایران ایدله، باش کوب قارین یترنیدله و یوز بینلره رشوت یمکنه مشهور ایدله، خواهش ایدبیم مردانه خلوجه تکا یاز گوروم، سن نه سحر ایدله که بیش ایده تمام ایران سنی مشروطه پرست حساب ایدیر؟
جوانده مفصل تلکراف ایدوب. مختص مضمونی بود که: « ایران مملکتند ییله ایشلر چوخ اولار، خام اولما، چونکه تمام ایشلر سوزدر اصای یوخدن، اگر قورندان چوبان اولار ایسه، ایران رجال دو - لتنندن مشروطه‌چی اولار، ییزلر هاموز دست پروردۀ میزرا علی اصغر خانز. هر گون آلتمنش جله گیره‌ریله، و بر میلیون یالان دانیشاریق، اینان آخماخنر، ییزلرده تقدیر یوخدن. »

ملا نصرالدین ۱۳۴۳ ماجی نمره‌سندۀ کی

تاپماجه‌ده جواب

شاهلاری ماملی ماتان سردارلاری قاطر ساتان
سالارلاری کربیچ آتان دی گولوم ایران نای نای

مدیر و باش محرر: جلیل محمد قلی زاده.

اصول طبیعی قراءت فارسی

گنجه مدرسه معلم‌شندن میرزا عباس زاده‌نک مبتدری
ایجون یازدینی «قراءت فارسی» آدلی فارس کتابی جاپدان چیقدی
قیمتی ۱۳ قیلدر. آدریس:
Елисоветполь, книжный магазинъ „Медрессе“

بوروب مذاکره ایدیرلر که نیجه ایل بوندان ایرهانی تبریز مطر بردنک هم قطارلری اولانلاره بیوک ایشلر و قوللوقلار ویرسونلر. بو صورت‌نده گرک مطریلرده اوجا مرتبه تعیین اولونسون که اونلا یکده قلی سینساسون. یوخاریده ذکر اولان آدام‌لار چوخی ایران انتقام‌نده گوزیزله قباغنده رویه‌ده گروب یکه مشغول ایدیلر. اما بیچاره مطریلر «مجاهد» لرلا سگرلرندۀ گنجه گوندوز گله نباخته چالوب اونبیور دیلار، هیچ اتفاق دگل که بو یازی‌سقلار بیکار قالسونلار.

امضا: « گلن گیمن »

صکبت

جاناب... آغا! هارا بیوری‌سکر؟
— میدانده اجتماع مسلمین اولان دکانه.

جاناب ح. ع. اندی! بو ایستی‌ده هارا زحمت چکری‌سکر?
خبردرمی؟

— اشالله که خبر اولار، آشاغه، حاجی دایی‌نک دکانه

گیدیرم گوروم گوروم گاره گیدیری‌سکر؟

— بالام بازارله یوخاری‌سنه اوتورم‌اچه دکان تایبیرام، آدم‌لار هامی خراب اولوبالار، گیدیرم آشاغه، میدانه طرف گنه بابت آدام آغداشده بر حاجی قلوب.

— بس آی اندی! سن هارا گیدیری‌سن، بر ایکی سایا؟

— گیدیرم حاجی دایی‌نک دکانه اندیلر جمله‌سی اوراده تما متنظردرلر. طاس قوروب ملا نصرالدینه خبر یازان آدمی تابوب، سوکره بوغاجاغیق.

طهران خبرلری

بو گون شعبان آینک یدمچی گونی مجلس ملی ده ۵ نفر علیانی

شیخ فضل‌الله قدیم ایندیگی قانون اساسینک موجنجه انتخاب ایندیلر.

۱) حاجی میرزا زین‌البابدین قمی.

۲) سید ابوالحسن اصفهانی.

۳) حاجی میرزا سید علی حاجی.

۴) آقا سید حسن مدرس قمشه

۵) امام جمعه خوی.

الله چوخ مبارک ایلهمون! ایندی سوروشاسکر که بس نه
بیش نفر تعیین اولوندی؟ آرتق اسگیلک اولسادی؟ — البته بونک
حوالی معلومدر: چونکه اللرلا و آیاقلارله بارماقلاری بیشتر.
گنه دیسه‌گز که بارماقلار نه ایچون بیش دانه خلق اولونوب؟
جواب اودر که: مجلسی مرحوم «مجاور‌الأنوار» کتابنده یازدی
که «بنچن آل عبا» بیش نفردرلر. خلاصه نه یاخشی دیوب
خواجه حافظ:

« سینگنی بین خودرا بر پای چپ اندازد »

امضا: « دقر »

بىردىن آسىلەميان سېيىلەر، گۈرە بويىر بىشىن تالدى.